

UCHWAŁA NR XXVII/244/16
RADY MIEJSKIEJ W BEŁCHATOWIE

z dnia 27 października 2016 r.

w sprawie przyjęcia "Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa
na lata 2017-2021"

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i poz. 1579) oraz art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016 r. poz. 224 i poz. 437 oraz z 2015 r. poz. 1893), Rada Miejska w Bełchatowie uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa na lata 2017 - 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bełchatowa.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Bełchatowie

Elżbieta Naturalna
Elżbieta Naturalna

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA BEŁCHATOWA
NA LATA 2017 - 2021**

I. Wprowadzenie

Problem używania nielegalnych substancji psychoaktywnych i konsekwencji z tym faktem związanych dotyczy większości społeczeństw współczesnego świata. Problem uzależnienia od narkotyków jest w naszym kraju dostrzegalnym zjawiskiem. Jest on znaczący zarówno w skali ogólnokrajowej, jak i lokalnej. Najskuteczniej problemy społeczne są rozwiązywane na szczeblu lokalnym, gdzie działające instytucje czy organizacje pozarządowe są w stanie trafnie określić charakter problemu, jego skalę oraz podjąć adekwatne środki zaradcze. Narkomania nie jest zjawiskiem jednowymiarowym. Jest problemem zdrowotnym, bowiem niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne). Stanowi też problem prawny czy kulturowy. Ale narkomania to także, i chyba przede wszystkim kwestia społeczna. Przyjmowanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uzależnienia, które powoduje wykluczenie społeczne, jest ściśle związane z wieloma innymi problemami społecznymi, jak przestępczość, bezrobocie, bezdomność czy prostytutka. Narkomania jest chorobą dotyczącą wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, wykształcenia i statusu materialnego.

Zjawisko używania narkotyków ma z reguły także określone negatywne konsekwencje dla najbliższego otoczenia oraz zakłóca prawidłowe funkcjonowanie całego społeczeństwa, rodząc szereg szkód i kosztów. Dlatego też używanie narkotyków nie może być kwestią społecznie obojętną.

UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ W 2015 r.

W maju i czerwcu 2015 r. w ramach międzynarodowego projektu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badanie ankietowe na losowej próbie reprezentatywnej uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Badania ESPAD podjęto po raz pierwszy w 1995 r. z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group), działającej przy Radzie Europy.

Celem badań, powtarzanych co 4 lata, jest monitorowanie natężenia problemu używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

W 2015 r. badanie zostało zrealizowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

Ważona próba ogólnopolska liczyła 3526 uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych oraz 2770 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych, chociaż w sumie zebrano 25982 ankiet.

Narkotyki

Zgodnie z oczekiwaniami, wyniki badania wskazują na znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych, zwłaszcza alkoholu. Większość badanych nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 24,3% młodszych uczniów i 37,3% starszych uczniów. Na drugim miejscu pod względem rozpowszechnienia wśród substancji nielegalnych jest amfetamina - ok. 4,6% wśród uczniów gimnazjów i 8,3% wśród uczniów szkół wyższego poziomu.

Aktualne, okazjonalne używania substancji nielegalnych, czego wskaźnikiem jest używanie w czasie ostatnich 12 miesięcy, także stawia przetwory konopi na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia. W klasach trzecich gimnazjów używa tego środka 19% uczniów, w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych - 32%. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem 10% uczniów klas trzecich gimnazjów i 15% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych używało marihuany lub haszyszu.

Zarówno eksperymentowanie z substancjami nielegalnymi, jak ich okazjonalne używanie, jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Inne wskaźniki problemu marihuany i haszyszu, takie jak postrzegana dostępność czy oferty tych substancji, jak również zasięg używania ich w otoczeniu badanych, wykazują podobne tendencje jak rozpowszechnienie używania. W młodszej grupie w 2015 r. zaznaczył się spadek, w starszej stabilizacja lub lekki wzrost. Potwierdza to tezę o zahamowaniu trendu wzrostowego problemu przetworów konopi wśród piętnasto-szesnastolatków oraz przynajmniej zmniejszenie tempa wzrostu w starszej kohorcie.

W obszarze oceny ryzyka, związanego z używaniem substancji, obserwowaliśmy spadek odsetek badanych, przypisujących używaniu marihuany lub haszyszu duże ryzyko. Ten niekorzystny trend w 2015 r. uległ zahamowaniu. Odsetki przypisujących duże ryzyko regularnemu używaniu przetworów konopi nawet wzrosły.

Dopalacze

Odsetki uczniów, którzy używali dopalaczy, są niższe niż odsetki używających przetworów konopi. Nie odnotowano wzrostu tych odsetek między 2011 i 2015 r. Wśród uczniów ze starszej kohorty obserwuje się nawet spadek rozpowszechnienia używania tych substancji na przestrzeni całego życia oraz w czasie ostatnich 12 miesięcy.

Podsumowanie wyników ogólnopolskich:

- 1) Młodzież w większości zalicza się do konsumentów alkoholu, pije przede wszystkim piwo - rzadziej sięga po inne napoje, poważnym problemem jest upijanie się.
- 2) Obserwujemy trend spadkowy wskaźników picia napojów alkoholowych.
- 3) Nastąpiła stabilizacja wskaźników upijania się.
- 4) Notujemy zmniejszanie się różnic między chłopcami i dziewczętami w rozpowszechnieniu picia za sprawą szybszego spadku u chłopców.
- 5) Zahamowaniu uległa tendencja spadkowa traktowania picia alkoholu, jako zachowania bardzo ryzykownego.
- 6) Obserwujemy spadek dostępności napojów alkoholowych wedle ocen badanych oraz spadek zakupów piwa.
- 7) Rozpowszechnienie używania substancji nielegalnych jest znaczne, chociaż o wiele niższe niż legalnych - spośród substancji nielegalnych najbardziej rozpowszechnione są przetwory konopi.
- 8) Zahamowaniu uległ trend wzrostowy rozpowszechnienia używania przetworów konopi.
- 9) Nastąpił spadek dostępności przetworów konopi wedle opinii gimnazjalistów i lekki wzrost według ocen starszej młodzieży.
- 10) Zahamowaniu uległ trend spadkowy przekonań o dużym ryzyku, związanym z używaniem przetworów konopi, wśród gimnazjalistów.
- 11) Nie odnotowano wzrostu rozpowszechniania używania dopalaczy w stosunku do 2011 r.

Wstępne wnioski:

Wyniki badania ESPAD sugerują pewne sukcesy w ograniczaniu dostępności alkoholu dla nieletnich. Ten długoterminowy proces wart jest dalszego wsparcia. Ograniczanie dostępności alkoholu to jedna z najbardziej obiecujących strategii ograniczania problemów alkoholowych.

Zahamowanie niekorzystnych tendencji w zakresie problemu przetworów konopi może oznaczać efekt nasycenia. Nie bez znaczenia są też zapewne działania profilaktyczne.

Zahamowanie niekorzystnych tendencji w postrzeganiu ryzyka związanego z piciem alkoholu oraz z używaniem marihuany można próbować przypisać, przynajmniej w części, efektem przekazów profilaktycznych.

Brak wzrostu rozpowszechnienia używania dopalaczy dostarcza argumentów, przemawiających za tezą, że fala zatruć w pierwszej połowie roku miała charakter incydentalny, związany z delegalizacją szeregu tych substancji.

Podstawy Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa na lata 2017-2021 zbudowane są na bazie badań ankietowych wśród młodzieży bełchatowskich szkół podstawowych i gimnazjalnych przeprowadzonych w latach 2014-2015, ujętych w „Raporcie z ogólnopolskiego badania ankietowego „Młodzi i substancje psychoaktywne”.

Badanie zrealizowane przez Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych, stanowi ogólnopolskie spojrzenie na problem palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków i dopalaczy z perspektywy młodzieży. Pierwszy sondaż odbył się w 2014 roku i obejmował V klasy szkół podstawowych oraz II klasy gimnazjum. Drugi przeprowadzono dokładnie rok później i objęto nim VI klasy szkół podstawowych oraz III klasy gimnazjum. Raport jest porównaniem dwóch lat (2014 i 2015) postaw i opinii młodych ludzi wobec palenia papierosów i marihuany, spożywania alkoholu oraz zażywania dopalaczy.

Wartością tego raportu jest niemalże 70% pokrycie w tej samej próbie docelowej. Dzięki temu dowiadujemy się nie tylko, jak rok po roku kształtują się odpowiedzi respondentów na ankietowe pytania, lecz również możemy prześledzić, jak zmieniał się ich stosunek do alkoholu i używek oraz doświadczenia z nimi związane na przestrzeni ostatniego roku edukacji szkolnej i gimnazjalnej.

Dzięki przeprowadzeniu badania w dwóch kohortach możliwa była analiza porównawcza badanych zjawisk w szczególnie trudnych okresach życiowych związanych z okresem dojrzewania i przejścia do nowej rzeczywistości szkolnej.

W badaniu skupiono się na diagnozie występowania zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych. Oprócz zastanowienia się nad skalą tego problemu przedmiotem analizy była weryfikacja przekonań i wiedzy o szkodliwości substancji psychoaktywnych. Poza tym skupiono się na pomiarze natężenia zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz problemie dostępności tych substancji wśród badanej młodzieży. W odniesieniu do szkoły podstawowej przedmiotem badania było przyjrzenie się skutkom spożywania alkoholu w opinii badanych uczniów oraz proponowanym przez badanych sposobom pomocy rówieśnikom dotkniętym problemem palenia papierosów lub picia alkoholu.

Analiza socjologiczna odnosząca się do uczniów gimnazjum obejmowała także zagadnienia dotyczące marihuany oraz dopalaczy. Ujęcie, w kwestionariuszu ankiety skierowanym do gimnazjalistów, zagadnień dotyczących tych dwóch substancji okazało się bardzo trafne.

Jakkolwiek nie można jeszcze mówić o powszechności palenia marihuany wśród badanych gimnazjalistów, to należy monitorować to zjawisko, gdyż mamy do czynienia z opinią o powszechności występowania zjawiska palenia marihuany wśród młodzieży. Z drugiej strony na horyzoncie pojawia się kolejny nierozwiązany problem - dopalacze.

UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ BEŁCHATOWSKĄ MŁODZIEŻ W latach 2014 - 2015 r.

/Palenie marihuany i zażywanie dopalaczy przez bełchatowskich gimnazjalistów/

Zagadnieniem podjętym w badaniu są doświadczenia związane z zażywaniem takich środków psychoaktywnych, jak marihuana i dopalacze. O opinię odnoszącą się do tych środków psychoaktywnych byli proszeni jedynie uczniowie szkół gimnazjalnych.

1. Pierwsze pytanie dotyczyło opinii badanych wobec trudności zdobycia tych zakazanych substancji.

Spośród badanych respondentów 38% (rok 2014: 28%) gimnazjalistów przyznało się, że zdobycie marihuany byłoby dla nich łatwe lub bardzo łatwe. Zaledwie dla 35% - 34% (rok 2014: chłopcy - 45%, dziewczęta - 43%) badanych zdobycie marihuany jest niemożliwe.

Widać wzrost przeświadczenia o łatwej dostępności narkotyku i wyraźny spadek przekonania o niemożliwości jego zakupu. Zważywszy na fakt, że dostępność marihuany, substancji zakazanej w Polsce, jest wśród badanej młodzieży prawie taka sama jak dostępność papierosów, całkowicie legalnych, a zakazanych tylko dla osób do 18 roku życia, można mówić o rosnącym problemie związanym z dostępnością marihuany.

Spośród badanych uczniów **80%** (rok 2014: **85%**) chłopców i **84%** (rok 2014: **89%**) dziewcząt

deklaruje, że nigdy nie próbowało zażyć marihuany. Pierwszy kontakt z tą substancją w wieku mniejszym niż 11 lat miała taka sama liczba respondentów, jak wcześniej (rok 2014 i 2015: chłopcy - 2%, dziewczęta - 1%). W wieku 12 - 13 lat pierwszy raz zażyło marihuanę 3% chłopców i 2% dziewcząt, jednak rzadziej niż w wieku 14 lat (chłopcy - 7%, dziewczęta - 6%, rok 2014: chłopcy i dziewczęta - 5%). Spośród tych uczniów, którzy kiedykolwiek spróbowali marihuany, 8% chłopców i 7% dziewcząt nie pamięta, kiedy to miało miejsce, (rok 2014: chłopcy - 5%, dziewczęta - 3%).

2. Pierwszy kontakt z marihuaną odbywa się zazwyczaj za pośrednictwem kolegów i koleżanek (chłopcy - 13%, dziewczęta - 11%), i z roku na rok wskaźnik ten rośnie (rok 2014: chłopcy - 9%, dziewczęta 8%). 4% chłopców i 2% dziewcząt samodzielnie eksperymentuje z tym narkotykiem. Pozostałe wyniki nie różnią się zasadniczo od ubiegłorocznych i oscylują wokół 1% - tyle mniej więcej respondentów jest częstowanych marihuaną przez rodziców lub innych dorosłych oraz samodzielnie podkrađa specyfik swoim rodzicom.

3. Odnosząc się do wyników badań przeprowadzonych w roku 2014 można powiedzieć, że co jedenasty chłopiec (9%) i co czternasta dziewczynka (7%) przyznaje się do zapalenia marihuany w ciągu ostatniego roku przed badaniem. W rok później już co ósmy chłopiec (12%) i co jedenasta dziewczynka (9%). Z kolei wśród przebadanych gimnazjalistów w 2015 roku wskaźnik tych, którzy zapalili w ciągu ostatnich 30 dni wzrósł dla obu płci o + 1% (chłopcy - 7%, dziewczęta - 4%).

4. Odnosząc się do opinii badanych gimnazjalistów w kwestii potencjalnych źródeł pozyskiwania marihuany, uczniowie w zdecydowanej większości nie wiedzą, gdzie potencjalnie mogliby kupić marihuanę (rok 2014: chłopcy 68%, dziewczęta - 70%, rok 2015: chłopcy i dziewczęta - 62% i 63%). Biorąc jednak pod uwagę, że prawie co trzeci gimnazjalista jest w stanie wskazać miejsca dostępu do marihuany, można mówić o powszechności dostępu do tego narkotyku.

W opinii badanych w marihuanę można zaopatrzyć się poprzez Internet (rok 2014: chłopcy

- 5%, dziewczęta - 4%, rok 2015: chłopcy i dziewczęta - 7%) oraz w szkole (rok 2014: chłopcy - 7%, dziewczęta - 5%, rok 2015: chłopcy - 8%, dziewczęta - 7%). Coraz więcej uczniów deklaruje dostęp do marihuany w dyskotekę, lokalu (rok 2014: chłopcy - 9%, dziewczęta - 10%, rok 2015: chłopcy - 10%, dziewczęta - 12%) oraz na podwórku, ulicy (rok 2014: chłopcy - 17%, dziewczęta - 15%, rok 2015: chłopcy i dziewczęta - 21%).

5. Respondentom postawiono pytanie: *Jak trudne byłoby dla Ciebie zdobycie dopalaczy, gdybyś tego chciał/chciała?* Jakkolwiek odsetek badanych przekonanych, że zdobycie dopalaczy byłoby bardzo łatwe nieznacznie się zmienia się w porównaniu do roku poprzedniego (rok 2014: chłopcy - 9%, dziewczęta - 6%, rok 2015: chłopcy - 10%, dziewczęta - 6%), to można zauważyć, że coraz więcej badanych uważa zdobycie dopalaczy za łatwe (rok 2014: chłopcy - 19%, dziewczęta - 24%, rok 2015: chłopcy - 25%, dziewczęta - 31%). Poza tym coraz mniej badanych jest przekonanych o trudnościach związanych z zakupem dopalaczy (niemożliwe - rok 2014: chłopcy - 44%, dziewczęta - 39%; rok 2015: chłopcy - 36%, dziewczęta - 32%; bardzo trudne - rok 2014: chłopcy - 28%, dziewczęta - 31%; rok 2015: chłopcy - 29%, dziewczęta - 31%).

6. Kwestionariusz ankiety zawierał także pytania dotyczące bezpośrednich doświadczeń z dopalaczami.

Badanych zapytano ile mieli lat, gdy zdarzyło im się po raz pierwszy w życiu spróbować dopalaczy. Zgodnie z deklaracjami zaledwie 9% chłopców i 6% dziewcząt w roku 2014 i 9% chłopców oraz 7% dziewcząt w roku 2015 przyznało się do zażycia dopalaczy. Najczęściej badani nie pamiętają kiedy to miało miejsce. Spośród ogółu badanych 4% chłopców i 2% dziewcząt nie pamięta kiedy zażyło dopalacze po raz pierwszy (rok 2014 - 3% i 2%),

a do spróbowania dopalaczy w wieku 14 lat przyznało się 2% badanych. Chłopcy zaczynają swoją przygodę z dopalaczami wcześniej niż dziewczęta, gdyż 2% chłopców i 1% dziewcząt

zażyło je jeszcze przed ukończeniem 12 roku życia. Do zażycia dopalaczy w wieku 12 - 13 lat przyznało się od 1% gimnazjalistów.

Warto też zwrócić uwagę, że jakkolwiek wśród badanej młodzieży rośnie wiedza na temat negatywnych skutków zażywania substancji psychoaktywnych, to rośnie też przekonanie o łatwej ich dostępności.

W tym miejscu należy podjąć zdecydowane kroki w kierunku rozwiązania problemu dostępności dla młodego człowieka nie tylko papierosów i alkoholu, ale też marihuany i dopalaczy. Zgodnie z deklaracjami badani nie napotykają na duże problemy z zakupem tych substancji, chociaż sprzedaż alkoholu i papierosów osobom do 18 roku życia jest w Polsce zabroniona i podlega karze. Dlatego deklaruje się nie tylko zaostrzenie kar za sprzedaż i dystrybucję papierosów, alkoholu osobom nieletnim, ale też podjęcie działań edukacyjnych, wśród młodzieży i dorosłych, w zakresie skutków jakie może wywołać nadmierne spożycie alkoholu i palenie papierosów.

Podobne rozwiązania powinny być zastosowane w doniesieniu do marihuany i dopalaczy. Należy dolożyć wszelkich starań do prawnego zagwarantowania zakazu sprzedaży tych substancji połączonego z egzekwowaniem prawa. Niezwykle ważne jest edukowanie młodzieży i dorosłych o negatywnych skutkach zażywania tych uzależniających szkodliwych substancji.

Edukowanie to mogłoby się odbywać zarówno w postaci otwartych wykładów, spotkań z młodzieżą, ale też poprzez opracowanie kampanii społecznych mających na celu, nie tyle edukację w zakresie profilaktyki ale, co wydaje się być ważniejsze, uwrażliwienie opinii publicznej na fakt, że problemy związane z paleniem papierosów, pić alkoholu, czy też paleniem marihuany i zażywaniem dopalaczy nie zniknęły z życia młodego człowieka, a są nieodłącznym elementem procesu dorastania przynajmniej dla części z nich.

Program Przeciwdziałania Narkomanii wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym w tym obszarze, obejmuje szeroki wachlarz działań, począwszy od różnorodnych form oddziaływań profilaktycznych zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości szczególnie u dzieci i młodzieży, poprzez działania terapeutyczne, do działań pomocowych na rzecz osób z problemem narkotykowym i ich rodzin. Przeprowadzone badania wskazują na konieczność kontynuowania systematycznych działań profilaktycznych oraz dalsze monitorowanie ich efektów. Równie ważnymi są działania w obszarze leczenia i ograniczenia szkód zdrowotnych, ale także ograniczanie popytu i podaży narkotyków.

Działania te powinny być prowadzone we współpracy z takimi służbami jak: oświata, leczenie, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i kościelne.

Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2021 zakłada kontynuację działań podejmowanych w latach ubiegłych, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Bełchatowa na lata 2014- 2020” przyjętą Uchwałą Nr LI/451/14 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 30 października 2014 r.

II. Cele Programu

1. Strategicznym celem Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków i innych środków psychoaktywnych dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, a także ograniczenie negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk.

Cel strategiczny Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2021 realizowany będzie w trzech następujących obszarach:

- 1) Profilaktyka, edukacja i działania informacyjne,
- 2) leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych,
- 3) postrehabilitacja i pomoc socjalna.

2. Celami operacyjnymi Programu są:

- 1) ograniczenie ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych,

- 2) zwiększenie efektywności działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach i placówkach systemu oświaty oraz placówkach opiekuńczo - wychowawczych,
- 3) podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców Bełchatowa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, modyfikacja postaw społecznych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w tym kampanii społecznych,
- 4) zapewnienie dostępu do informacji i bezpłatnego poradnictwa z zakresu przeciwdziałania narkomanii,
- 5) zapewnienie zintegrowanej pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i członków ich rodzin,
- 6) ograniczanie szkód zdrowotnych spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych,
- 7) zapewnienie ciągłości terapii w programach postrehabilitacji i reintegracji społecznej,
- 8) zapewnienie kompleksowej oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i fundacji oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i członków ich rodzin,
- 9) poszerzanie wiedzy pracowników oświaty, pomocy społecznej, administracji samorządowej Miasta Bełchatowa, służby zdrowia, policji, straży miejskiej, wymiaru sprawiedliwości, organizacji pozarządowych, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz liderów grup samopomocowych i środowisk lokalnych w zakresie oddziaływań profilaktycznych, znajomości przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych oraz umiejętności psychospołecznych.

III. Podmioty realizujące program

W realizacji programu mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe i inne podmioty, których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, edukacji, oświaty i wychowania lub przeciwdziałania patologiom społecznym a także grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

W celu jak najlepszej realizacji działań z obszaru przeciwdziałania narkomanii Miasto Bełchatów zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym; organizacje realizują zadania z obszaru profilaktyki skierowanej do różnych grup społecznych, leczenia, rehabilitacji ograniczania szkód oraz postrehabilitacji i pomocy socjalnej. Miasto współpracuje również z podmiotami leczniczymi. Ważnym partnerem merytorycznym jest Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Ponadto w realizacji Programu mogą uczestniczyć inne wydziały i zespoły Urzędu Miasta Bełchatowa, oraz partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy przez realizatorów, w zależności od celu i rodzaju zadania (osoby fizyczne, instytucje i podmioty publiczne i niepubliczne, kościoły i związki wyznaniowe).

IV. Finansowanie Programu

Środki na realizację Programu pochodzą z budżetu Miasta Bełchatowa. Realizacja Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 - 2021, zwłaszcza w obszarze: PROFILAKTYKA finansowana jest w znacznym stopniu z funduszy przeznaczanych na zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania realizowane w ramach Programu mogą być finansowane również z dotacji celowych Wojewody Łódzkiego oraz funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Zadania w ramach Programu będą realizowane w latach 2017-2021.

Finansowanie Programu w latach 2017-2021:

Planowane wydatki w zakresie zwalczania narkomanii w latach 2017 - 2021	
2017 rok	100 000,00 zł
2018 rok	100 000,00 zł
2019 rok	100 000,00 zł

2020 rok	100 000,00 zł
2021 rok	100 000,00 zł

VI. SZCZEGÓLWE ZADANIA, WSKAŹNIKI I ODBIORCY PROGRAMU

Obszar działań	Zadania do realizacji	Odbiorcy	Wskaźniki
I. PROFILAKTYKA	Realizacja programów, konkursów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności* w szkołach i placówkach systemu oświaty	Dzieci i młodzież w wieku szkolnym	- Liczba rekomendowanych programów profilaktyki uniwersalnej - Liczba szkół i placówek biorących udział w przedsięwzięciach - Liczba uczestników
	Realizacja pozaszkolnych programów profilaktycznych o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży	Dzieci i młodzież	- Liczba programów - Liczba szkół biorących udział w przedsięwzięciach - Liczba uczestników
	Realizacja programów zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz programy promowania zdrowego stylu życia	Dzieci i młodzież, w szczególności pochodzące ze środowisk wysokiego ryzyka	liczba realizowanych programów liczba uczestników liczba placówek realizujących programy
	Realizacja środowiskowych działań profilaktycznych, kierowanych do dzieci i młodzieży podejmującej ryzykowne zachowania związane z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych	Dzieci i młodzież w wieku szkolnym	- Liczba programów - Liczba uczestników
	Działania informacyjne i edukacyjne prowadzone w formalnych i nieformalnych miejscach spotkań młodzieży	Młodzież ucząca się i pracująca	- Liczba akcji - Liczba odbiorców - Liczba i rodzaj materiałów
	Realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnych o zasięgu lokalnym lub ogólnopolskim	Mieszkańcy Miasta Bełchatowa	- Liczba kampanii
	Zwiększanie dostępu do informacji z zakresu przeciwdziałania narkomanii za pośrednictwem Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych	Mieszkańcy Miasta Bełchatowa	- Liczba realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania narkomanii - Liczba odbiorców

	Organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii	Osoby realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii	- Liczba szkoleń - Liczba odbiorców
II. LECZENIE, REHABILITACJA I OGRANICZANIE SZKÓD	Realizacja programów poszerzających ofertę terapeutyczną i rehabilitacyjną w placówkach działających w systemie opieki ambulatoryjnej i stacjonarnej, w tym programów krótkoterminowych i interwencyjnych dla niepełnoletnich	Osoby używające środki psychoaktywne i eksperymentujące z środkami psychoaktywnymi	- Liczba programów - Liczba placówek - Liczba pacjentów
	Realizacja zróżnicowanych ofert terapeutycznych przeznaczonych dla osób używających środki psychoaktywne	Osoby uzależnione od środków psychoaktywnych	- Liczba ofert - Liczba pacjentów - Liczba placówek
	Praca środowiskowa prowadzona w środowisku osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych	Osoby uzależnione od środków psychoaktywnych	- Liczba pacjentów - Liczba placówek
	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób związanych z profilaktyką i terapią uzależnień od substancji psychoaktywnych	Osoby zatrudnione w placówkach leczenia uzależnień	- liczba lekarzy, terapeutów i instruktorów terapii zatrudnionych w placówkach leczenia odwykowego, którzy podnieśli kwalifikacje
	Realizacja programów rehabilitacyjnych i socjalnych kierowanych do uczestników programów substytucyjnych i ich rodzin	Pacjenci programów substytucyjnych i ich rodziny	- Liczba programów - Liczba odbiorców
	III. POSTREHABILITACJA I POMOC SOCJALNA	Realizacja działań ukierunkowanych na utrwalenie efektów terapii i podnoszenie umiejętności społecznych prowadzonych w placówkach ambulatoryjnych, schroniskach	Osoby utrzymujące abstynencję od środków psychoaktywnych
	Realizacja działań grup wsparcia kierowanych do osób uzależnionych		- Liczba programów - Liczba odbiorców

	utrzymujących abstynencję od środków psychoaktywnych		
	Realizacja działań na rzecz rozwiązywania problemów socjalno-bytowych osób uzależnionych, utrzymujących abstynencję		<ul style="list-style-type: none"> - Liczba programów - Liczba odbiorców

*Jak wykazują badania naukowe prowadzone w obszarze skuteczności różnorodnych oddziaływań w profilaktyce uniwersalnej, a więc adresowanej do całej populacji uczniów, takie rodzaje działań jak festyny, konkursy, zajęcia sportowe, alternatywne formy spędzania czasu itp. **jako samodzielna strategia profilaktyczna nie mają potwierdzonej skuteczności** w zakresie ograniczania spożywania substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi. Tego typu działania oraz jednorazowe wydarzenia typu pogadanki, spotkania profilaktyczne, konkursy profilaktyczne nie powinny być finansowane w ramach realizacji niniejszego Programu. Należy dążyć do tego, aby w ramach działań profilaktycznych zwiększać udział tych programów, które mają potwierdzoną skuteczność.#

RekomendacjePARPA2015

